

نگاه

به بهانه دیدار سرز سرکشیسان والهام علی اف

● **ایساک یونانسیان**: پس از چند ماه کشمکش، رؤسای جمهور دو کشور ارمنستان و جمهوری آذربایجان با هم دیدار کردند. آخرین دیدار سرکشیسان و علی‌اف، رؤسای جمهوری ارمنستان و آذربایجان، جولای ۲۰۱۶ میلادی در سنت‌پترزبورگ روسیه و با حضور ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری این کشور، انجام شده بود. چند روز قبل از آغاز مذاکرات رؤسای جمهور ارمنستان و جمهوری آذربایجان که در پی درخواست رؤسای گروه مینسک سازمان امنیت و همکاری اروپا انجام شد، طرف آذربایجانی سعی کرد نشان دهد که ابتکارعمل این مذاکرات در دست آنهاست. این موضع پاکو از آن جهت است که به افکار عمومی جمهوری آذربایجان چنین القا کند که در مذاکرات دست بالا را داشته و موظف نیست تمام آن پیش‌شرط‌هایی را که در مذاکرات قبلی، به‌خصوص تعهد درخصوص همکاری در نصب مکانیسم‌های نظارت برنقض آتش‌بس که در مذاکرات وین و سن‌پترزبورگ پای آن را امضا کرده، اجرا کند. با بررسی این اظهارات و درپیش‌بودن نشست شورای اقتصادی اوراسیا و نشست شورای کشورهای مستقل مشترک‌المنافع در سوچی که در آن الهام علی‌اف و سرکشیسان نیز حضور خواهند داشت، این پرسش مطرح می‌شود که آیا امکان دیدار مجدد سرکشیسان و علی‌اف با حضور ولادیمیر پوتین امکان‌پذیر خواهد بود یا خیر؟ البته تا این لحظه و به صورت رسمی خبری درخصوص این دیدار مخابره نشده، هرچند رؤسای گروه مینسک اعلام کردند که سرکشیسان و علی‌اف آمادگی خود را برای دیدار و مذاکره اعلام کرده‌اند، اما مشخص نیست که این دیدار چه زمانی و در کجا صورت خواهد گرفت. با بررسی اظهارات سخنگوی نهاد ریاست‌جمهوری ارمنستان که از واژه تعهد و رسوایی استفاده کرده می‌توان نتیجه گرفت که این اظهارات حاوی پیامی برای ولادیمیر پوتین است که توافقات قبلی با حضور او به امضا رسیده و اکنون وی موظف است از طرف آذربایجانی بخواهد تا به آن تعهدات پایبند بماند. جنگ لفظی سران آذربایجان در آغاز هر مذاکراتی نشان‌دهنده آن است که این کشور اراده خاصی برای حل مسالمت‌آمیز مناقشه قریب‌باغ ندارد و در این‌خصوص و در هفته گذشته ادوارد شامارائوف، نایب‌رئیس پارلمان ارمنستان، گفته بود که بار دیگر و با نزدیک شدن ملاقات سران دو کشور، پاکو به سیاست خصومت‌آمیز خود علیه ارمنستان ادامه می‌دهد و علی‌اف اخیراً بار دیگر از همان ادبیات معمول خود استفاده کرده و ضمن طرح ادعاهای مختلف اعلام کرده که قریه‌باغ بخشی از سرزمین تاریخی آنهاست. درحالی‌که داستایوسکی، رمان معروف «بلبه» خود را ۵۰ سال پیش از تاسیس جمهوری آذربایجان نگاشته است. این سیاست هیچ سنسیتی با منطق جاری در روند مذاکرات نداشته و نمی‌توان انتظار چندانی از این مذاکرات داشت.

موقعیت پوپولیست‌های راست درانتخابات‌اتریش

● در انتخابات پارلمانی اتریش راه نیروهای محافظه‌کار و پوپولیست‌های راست‌گرا به سوی قدرت هموار شد. حزب محافظه‌کار «مردم» (ÖVP) به سباستین کورتز ۳۱ساله در این انتخابات ۳۱٫۷ درصد آرا را کسب کرد و نیرومندترین حزب اتریش شد. به گزارش ایسنا، انتخابات پارلمانی اتریش روز یکشنبه در این کشور برگزار شد. شمارش آرا حاکی از آن است که در این انتخابات حزب محافظه‌کار مردم اتریش ÖVP با کسب ۳۱٫۷ درصد آرا قوی‌ترین حزب شده است. آرای این حزب نسبت به انتخابات دور پیش حدود هشت درصدافزایش نشان می‌دهد. پس از آن حزب سوسیال‌دموکرات اتریش SPÖ که تاکنون قوی‌ترین حزب در پارلمان اتریش بود، با ۲۷ درصد آرا در جایگاه دوم قرار گرفت. در جایگاه سوم نیز حزب آزادی اتریش FPÖ قرار دارد که یک حزب راست‌گرای پوپولیست است. بازنده بزرگ انتخابات اتریش حزب سبزها بود که در این انتخابات فقط ۳٫۸ درصد آرا را کسب کرد و ازآنجاکه در اتریش برای ورود به پارلمان کسب آستانه چهاردرصدی وجود دارد، این حزب احتمالاًاین بار در پارلمان اتریش نماینده‌ای نخواهد داشت. کارزار انتخاباتی در اتریش این بار کاملاً تحت تأثیر موضوع مهاجران و پناه‌جویان بود و بسیاری از ناظران آن را کارزاری «کنفی» ارزیابی کردند. کار به جایی کشید که دو حزب بزرگ محافظه‌کار و سوسیال‌دموکرات اتریش علیه یکدیگر شکایت کردند. ساستین کورتز، وزیر خارج کنونی اتریش از حزب محافظه‌کار مردم، از ماه‌ها پیش در نظرسنجی‌ها برنده این انتخابات معرفی می‌شد. این سیاست‌مدار ۳۱ساله وعده داده بود که در صورت پیروزی، سیاست سختگیرانه‌ای در قبال مهاجران در پیش خواهد گرفت و آن را تقریباً به صفر درصد خواهد رساند. ازآنجاکه حزب مردم نمی‌تواند اکثریت را در پارلمان داشته باشد، باید با یک از احزاب دیگر دولت ائتلافی تشکیل دهد. بعد نیست که کورتز به سمت حزب آزادی برود که ضد مهاجرت است.

او در جمع هواداران گفت: «وقت تغییر در کشور فرارسیده است. امروز وظیفه اصلی ما تغییرات در کشور است و من از همه کسانی که امکان تغییر را فراهم آوردند، تشکر می‌کنم».

ادامه از صفحه اول

...ساختمان‌های شرکت نفت مجتمع‌های صنعتی را تصرف کنند. بر اساس آخرین گزارش‌ها، شهر کرکوک به‌طور کامل در اختیار نیروهای عراقی قرار گرفت. الجزیره به نقل از نیروهای دولت مرکزی عراق و منابعی در داخل شهر کرکوک گزارش داد که ارتش عراق ساختمان‌های دولتی را در مرکز کرکوک تحت کنترل خود درآورده است. پیش‌تر یک منبع امنیتی اعلام کرد که نیروهای عراقی ساختمان استانداری کرکوک را بدون مقاومت پیشمرگه‌ها تحت کنترل خود درآوردند. حیدر العبادی روز گذشته دستور داد پرچم عراق در کرکوک و مناطق مورد مناقشه با اقلیم کردستان عراق برافراشته شود.

نیروهای کرد عملیات نیروهای عراقی را «گسترده» توصیف کرده و گفته‌اند تهاجم آنها باعث «خسارت زیادی» شده است. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، ژنرال بهزاد احمد، یکی از سخنگویان نیروهای کرد، گفته است: نیروهای فدرال یک شرکت نفت و گاز و مناطق صنعتی دیگر در جنوب کرکوک را به تصرف خود درآورده و «تلفات زیادی» وارد کرده‌اند. او افزود: نیروهای عراقی «بسیاری از خانه‌ها» را در طوزخورماتو و دهوک در جنوب کرکوک، به آتش کشیده و «تعداد زیادی» را نیز کشته‌اند؛ اما هنوز ادعاهای او را هیچ منبع مستقلی تأیید نکرده است.

چندوچون عقب‌نشینی پیشمرگه‌ها

بحث‌های زیاد و متناقضی درباره عقب‌نشینی پیشمرگه‌ها در کرکوک درگرفته است. پس از پیشروی نیروهای نظامی عراقی و حشدالشعبی در کرکوک، گمانه‌هایی درباره انشقاق در درون پیشمرگه‌ها گزارش شد و ساعاتی پس از بالاگرفتن این گزارش‌های غیررسمی، ریاست اقلیم کردستان با انتشار بیانیه‌ای این گزارش‌ها را تأیید کرد. این بیانیه مدعی است برخی رهبران حزب اتحادیه میهنی، به نیروهای تحت امر خود دستور داده‌اند از مناطقی که تحت کنترل آنها بوده، عقب‌نشینی کنند و این امر باعث تسلط حشدالشعبی بر این مناطق شده

جهان

نیروهای عراقی کنترل کامل شهر را در دست گرفتند

پرچم عراق بر فراز کرکوک

پرچم عراق

است. در این بیانیه که اولین واکنش مسعود بارزانی، رئیس اقلیم کردستان، پس از ورود نیروهای عراقی و هم‌پیمانانشان به کرکوک است، از اقدام برخی مسئولان حزب اتحادیه میهنی با عنوان «خیانتی بزرگ و تاریخی» علیه مردم کردستان یاد شده است. در ادامه این بیانیه آمده است: «اعلام می‌کنیم این «تجاوز» از سوی حشدالشعبی و نیروهای عراقی، با سلاح ائتلاف بین‌المللی و زره‌پوش‌های آمریکایی که در اختیار ارتش عراق گذاشته شده، انجام می‌گیرد؛ در حالی که به نیروهای پیشمرگه برای مقابله با داعش چنین سلاحی داده نند».

درخواست العبادی از پیشمرگه‌ها

در حالی که بارزانی خواستار مقاومت پیشمرگه‌ها در کرکوک شده، حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق، در بیانیه روز گذشته خود تأکید کرد نیروهای پیشمرگه باید به وظایف خود در چارچوب فرماندهی نیروهای فدرال عمل کنند. او افزود: «ما تلاش کردیم مقامات اقلیم را از برگزاری همه‌پرسی و نقض قانون اساسی بازداشته و بر مبارزه با داعش متمرکز کنیم؛ اما گوش شنوا

جهان

نیروهای عراقی کنترل کامل شهر را در دست گرفتند

پرچم عراق بر فراز کرکوک

پرچم عراق

نیافتیم و سپس خواستار لغو نتایج همه‌پرسی شدیم و فایده‌ای نداشت. ما برای آنها روشن کردیم که عراق در معرض خطر قرار می‌گیرد؛ اما آنها منافع شخصی و حزبی خود را بر منافع ملی عراق و کردها و بقیه طوایف ترجیح دادند». العبادی به ساکنان کردستان و کرکوک این اطمینان را داد که به حفظ جان و منافع آنها اهمیت می‌دهد و تنها بر اساس وظایف خود طبق قانون اساسی عمل می‌کند و معتقد است باید ثروت ملی در این شهر را حفظ کند. العبادی از ساکنان عراق خواست با نیروهای مسلح متعهد به انجام وظایفشان همکاری کنند؛ چراکه این نیروها در راستای حفظ جان آنها و تأسیسات دولت عمل می‌کنند.

تخلیه شهر

باین‌حال، به گزارش الجزیره و طبق تصاویری که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده، به دنبال پیشروی نیروهای عراقی، صدها نفر از ساکنان کرکوک در حال خروج از این شهر هستند. آن‌طور که الجزیره گزارش داده، جاده‌های خروجی این شهر مملو از خودروهای ساکنانی است که در حال خروج

جهان

نیروهای عراقی کنترل کامل شهر را در دست گرفتند

پرچم عراق بر فراز کرکوک

از شهر هستند و تعداد این خودروها رو به افزایش است. بر اساس گزارش‌ها، شهروندان کرکوک در حال حرکت به سمت اربیل هستند.

دعوت ترکیه، روسیه و مصر برای حل بحران کرکوک

در همین حال، روسیه، ترکیه و مصر در بیانیه‌های جداگانه‌ای اربیل و بغداد را به خویشترنداری و حل بحران بر اساس اصل تمامیت ارضی عراق دعوت کرده‌اند. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری آناتولی، وزارت خارجه ترکیه در بیانیه‌ای اعلام کرد: اقلیم کردستان عراق در ماه‌های اخیر اشتباهات بسیاری انجام داده است. کسانی که در کرکوک تلاش می‌کنند صلح و آرامش را از بین برده و باعث تقویت گروه «پ‌ک» در این منطقه می‌شوند، ما آنها را مسئول این اتفاقات می‌دانیم. در ایین بیانیه آمده است: ما هرگونه همکاری را با دولت عراق برای پایان‌یافتن موجودیت پ‌ک در خاک این کشور، انجام خواهیم داد. کرملین اعلام کرد بحران میان بغداد و کردها باید بر اساس اصل تمامیت ارضی عراق حل شود؛ اما باید به حقوق و منافع کردها نیز احترام گذاشته شود. از سوی دیگر، وزارت خارجه مصر، بغداد و اربیل را به خویشترنداری و دوری از درگیری فراخواند. وزارت خارجه مصر اعلام کرد: این درگیری‌ها می‌تواند اوضاع را پیچیده‌تر کرده و به تنش‌ها دامن بزند و وضعیتی بی‌ثبات را در منطقه ایجاد کند. تنش میان حکومت مرکزی عراق و اقلیم کردستان از سوم مهرماه که همه‌پرسی استقلال در مناطق کردنشین برگزار شد، بالا گرفته است. در آن همه‌پرسی، بیش از ۹۲ درصد به استقلال از عراق رأی دادند. ایین همه‌پرسی در شهر کرکوک هم برگزار شد؛ اما بر اساس گزارش‌ها، تعداد زیادی از شهروندان ترکمن و عرب این شهر، این همه‌پرسی را تحریم کردند. کرکوک که بیشتر جمعیت آن را کردها تشکیل می‌دهند، هم برای اقلیم کردستان عراق و هم برای دولت مرکزی، شهر بسیار مهمی به‌شمار می‌رود. این شهر یکی از دو منطقه مهم تولید نفت عراق است و بر اساس گزارش‌ها، حدود چهار درصد منابع نفت جهان متعلق به این شهر است.

دگر گیری های کر کوک به روند مذاکرات آسیب نمی‌زند

ناظم دباغ، نماینده اقلیم کردستان عراق

از دیگر سو ما شاهد وارد عمل شدن ائتلاف ضدداعش نیز بوده‌ایم که این نیز به کاهش تنش‌ها و درگیری‌ها کمک خواهد کرد. در واقع ایین مداخله با این هدف صورت گرفت که در درجه اول، جنگ از حوالی کرکوک به داخل این شهر کشیده نشود؛ علاوه‌براین حضور یک نیروی سوم و موازنه‌گر، دو طرف را بیش‌ازپیش به مذاکره و پیشبرد راه‌حل صلح‌آمیز ترغیب و تشویق می‌کند. در واقع می‌توان گفت که خلاف تحلیل‌های اولیه ائتلاف ضدداعش در حمایت و پشتیبانی از نیروهای پیشمرگه وارد عمل نشد؛ بلکه هدف اصلی جلوگیری از گسترش درگیری‌ها بین دو طرف بود. از دیگر سو، در شرایط حساس کنونی رهبران عراق و اقلیم یعنی آقای مسعود بارزانی و حیدر العبادی نقش بسیار برعهده دارند. در واقع این دو رهبر کردی و عراقی می‌توانند با اتخاذ موضعی حساب‌شده و غیراحساسی شرایط را برای مذاکره و عادی‌سازی شرایط فراهم آورند. هرگونه جنگ لفظی و واکنش‌های هیجانی و احساسی از سوی دو طرف تنها بر تنش‌ها خواهد افزود. هرچند در شرایط بحرانی و درگیری، ممکن است موضعی تند از سوی مقامات اتخاذ شود؛ اما به جای درگیرشدن در جنگ‌های لاکمی و دام‌ن‌زدن به تقابل‌های نژادی، باید بر نقاط اشتراک و تفاهم تکیه کرد.

به عدم پشتیبانی حامیان خارجی، رهبران کُرد تنها می‌توانند متکی به نیروهای پیاده پیشمرگه‌های خود باشند اما عراق جدا از دو متحد قدرتمند خویش در مرزهای اقلیم، از نیروی هوایی هم بهره می‌برد که از قبل نتیجه این جنگ کاملاً مشخص است. در چنین شرایطی نیروهای کرد فقط قارندن استان کرکوک را برای دولت مرکزی عراق به منطقه‌ای بی‌ثبات تبدیل کنند که این موضوع هرچند برای بغداد مشکل‌آفرین خواهد بود اما امکان سرایت بی‌ثباتی به اقلیم را هم به دنبال خواهد داشت. از طرف دیگر بی‌ثباتی در کرکوک و برهم‌خوردن نظم کنونی آن، مناج غنی نفت این منطقه را از دسترس کرده‌ها خارج می‌کند و اقلیم با بحران مفاد اقتصادی مواجه می‌شود. به نظر می‌رسد که با تحولات جاری و امکان عدم مصالحه هیچ چیزی عاید اقلیم کردستان نمی‌شود و هم‌زمان ثبات در عراق و منطقه نیز دچار جالش زیادی خواهد شد. به‌همین دلیل بهترین گزینه راه برای برون‌رفت از شرایط تنش‌آفرین کنونی توافق حول یک مصالحه مرضی‌الطرفین و بازگشت به مذاکرات حول رعایت مفاد قانون اساسی کشور است که اتفاقاً خود رهبران کُرد بیشترین نقش را در تنظیم آن داشته‌اند. برای آغاز این پروسه مبتنی بر رسیدن به مصالحه در شرایط فعلی اولین گام از طرف کردها می‌تواند «تعلیق» نتیجه همه‌پرسی و بازگشت‌کشاندن رعایت مفاد همان قانون اساسی با ضمانت بین‌المللی باشد. تحولاتی که هم‌اکنون زنگ آغاز آن در کرکوک به صدا درآمده است اما بدون تردید بازنده اصلی آن اقلیم کردستان است و به نظر می‌رسد که بازگشت به نقطه قبل از همه‌پرسی و تعهد بغداد برای رعایت حقوق مشروع کردها در چارچوب قانون اساسی فدرال، بهترین ضامن برون‌رفت از بحران کنونی است.

سال پانزدهم • شماره ۲۹۸۸ روزنامه شرق

ارسال محموله‌های سلاح روسی به فلیپین

● در پی ابراز تمایل رئیس‌جمهوری فلیپین برای خرید تسلیحات روسی، ارسال سلاح کلاشینکف به این کشور آغاز شده است. این اقدام در شرایطی انجام می‌شود که فلیپین از خرید تسلیحات جدید از واشنگتن امتناع کرده است. یک منبع در صنایع دفاعی روسیه گفت: روسیه اجرای توافق تأمین سلاح کلاشینکف به فلیپین را آغاز کرده است.

پاک‌سازی دروزارت کشور عربستان به‌دستورین سلمان

● برخی از مقامات سعودی اقدام به پاک‌سازی وزارت کشور با نظارت مستقیم ولیعهد عربستان برای پایان‌دادن به نفوذ ولیعهد سابق و مخلوع این کشور می‌کنند. به گزارش ایسنا، به نقل از نشریه فرانسوی «اینتلجنس آنلاین»، اقدامات کنونی در وزارت کشور عربستان برای تغییر اختیارات وزارتخانه و تعطیلی شرکت‌های خارجی است که به فروش تجهیزات در عربستان می‌پردازند.

برگزاری رفراندوم درباره ممنوعیت برقع در سوئیس

● رأی‌دهندگان در رفراندومی در سوئیس درباره ممنوعیت پوشش صورت زنان مسلمان ازجمله پوشش برقع تصمیم خواهند گرفت. انتظار می‌رود این رفراندوم در سال آینده میلادی در سوئیس، کشوری که تنها کمتر از پنج درصد از جمعیت آن را مسلمانان تشکیل می‌دهند، برگزار شود.

ضرب‌الاجل مادرید به‌رهبر کاتالونیا

● معاون نخست‌وزیر اسپانیا اعلام کرد اگر رهبر کاتالونیا تا روز پنجشنبه ساعت ۱۰ صبح به وقت محلی درخواست خود برای جداسازی این منطقه از اسپانیا را منتفی نکند، مادرید کنترل کاتالونیا را برعهده گرفته و به طور مستقیم این منطقه را اداره خواهد کرد. سرپا سائز دی‌سانتا ماریا، معاون نخست‌وزیر اسپانیا، گفت: پوچدمون هنوز هم فرصت حل‌وفصل اوضاع را دارد و باید جواب «آری» یا «نه» به اعلام استقلال بدهد.

۳ شخصیت مخالف، نامزد جانشینی حجاب

● منبعی در ائتلاف مخالفان سوریه اعلام کرد که سه شخصیت نامزد جانشینی ریاض حجاب، هماهنگ‌کننده هیئت عالی مخالفان در مذاکرات ژنو هستند. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه خبری روسیالیوم، این منبع اعلام کرد: سه نامزد جانشینی ریاض حجاب، هماهنگ‌کننده هیئت عالی مخالفان در مذاکرات ژنو نصر الحریری، احمد الجربا و خالد المحامید هستند. او افزود: نشست‌های مخالفان که در ریاض آغاز شده و برای سه روز ادامه دارد، نزاع بین دو جریان مختلف است که یکی با ابقای بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه، در قدرت مخالف است و دیگری آن را تأیید می‌کند.

دیدارترزامی بارئیس‌کمسیون اروپا

● ترزا می، نخست‌وزیر بریتانیا، برای مذاکره با ژان کلود یونکر، رئیس کمیسیون اتحادیه اروپا، با هدف حل‌وفصل بن‌بست اخیر در مذاکرات برگزیت به بروکسل سفر کرده است. بن‌بستی که اخیراً در مذاکرات برگزیت به وجود آمد، امیدهای بریتانیا را مبنی بر اینکه نشست چند روز بعد دو طرف منجر به مذاکرات درباره آینده روابط تجاری دو طرف شود، کمرنگ کرد.

احتمال لغونشست سران شورای همکاری خلیج فارس

● منابع دیپلماتیک در شورای همکاری خلیج فارس از احتمال لغو نشست سران این شورا در کویت خبر دادند که برای دسامبر برنامه‌ریزی شده بود. به گزارش ایسنا، به نقل از الیوم السابع، عربستان، امارات و بحرین تصمیم کرده‌اند در صورت حضور امیر قطر در نشست سران شورای همکاری خلیج فارس پیش از پاسخ به شروط این کشورها، در این نشست مشارکت نخواهند کرد.

پیروزی غافلگیرکننده‌حامیان دولت ونزوئلا

● حامیان دولت نیکولاس مادورو، رئیس‌جمهور ونزوئلا، در انتخابات منطقه‌ای این کشور پیروز شده و توانستند اکثریت فرمانداری‌های مناطق را به خود اختصاص دهند. این در حالی است که نظرسنجی‌های قبل از این انتخابات نشان می‌دادند که مخالفان دولت ونزوئلا در آستانه کسب پیروزی بزرگی در این انتخابات هستند و نتیجه مذکور سبب شده که آنها اتهام تقلب در انتخابات را مطرح کنند.